

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

وضعیت گاز مایع در زنجیره ارزش صنعت نفت ایران

تاریخ انتشار: ۴ خرداد ۱۳۹۶

گاز مایع یا همان LPG محصولی است که شامل پروپان، بوتان و مقدار بسیار کمی از هیدروکربن های سنگین تر می باشد. این محصول علاوه بر کاربردهای مختلفی که در بخش صنعتی، تجاری و خانگی دارد به عنوان یکی از خوراک های پتروشیمی در ایران و جهان به کار می رود.

در حال حاضر در کشور، مازاد تولید LPG وجود دارد که مقداری از آن صادر شده و مقداری دیگر در مجتمع های پالایشی و پتروشیمی سوزانده می شود. یکی از دلایل عدم صادرات این ماده، هزینه بالای حمل و نقل این ماده تا رساندن به پایانه های بارگیری دریایی است که باعث کاهش شدید حاشیه سود صادرات می شود. دلیل دیگر آن مصرف کم داخلی است. طی ده سال اخیر مصرف LPG به عنوان سوخت در سبد سوخت خودروهای کشور بسیار کم رنگ شد و پتروشیمی ها نیز بیشتر به سمت استفاده از گاز به عنوان خوراک سوق پیدا کردند.

تولید سالانه گاز مایع در پالایشگاه ها در سال ۹۳ برابر ۱.۹۸ میلیون تن در سال است که ۱۷ درصد آن در خود پالایشگاه ها به عنوان سوخت مصرف می شود. همچنین ۲.۱۰۳ میلیون مترمکعب در سال LPG از طریق پالایشگاه های گازی و واحدهای NGL گاز تولید می شود. ضمن اینکه ۳.۰۶۷ میلیون تن در سال گاز مایع فقط از پتروشیمی ها به دست می آید. در نتیجه می توان گفت که سالانه ۷.۱۵ میلیون تن در سال گاز مایع در ایران تولید می شود که قرار است تا سال ۱۴۰۴ به ۲۴ میلیون تن در سال برسد. این افزایش چشمگیر در تولید LPG غالباً بر عهده پالایشگاه های گاز و واحدهای NGL می باشد. میزان تولید گاز مایع در آینده به مراتب بیش از میزان مصرف داخلی است (متوسط مصرف معادل ۱.۲ میلیون تن در سال در افق ۱۴۰۷ در مقابل تولید ۲۴.۲ میلیون تن در سال در افق مذکور) لذا از هم اکنون باید برای صادرات حدود ۲۳ میلیون تن در سال برنامه ریزی کرد.

از طرفی خاورمیانه نیز به تبع بهره برداری از پروژه های جدید پالایشی بصورت بالقوه در حال تبدیل شدن به یک قطب خالص صادراتی بخصوص بنزین، گازوئیل و سایر فرآورده های سبک می باشد. در واقع بخش عمده ای از رقابتی منطقه ای بزرگ برای صدور LPG، نفتا، نفت گاز و نفت کوره، در این منطقه هستند. لذا ورود به بازار صادرات برای LPG با توجه به رقبا و البته الگوی مصرف انرژی در کشورهای مختلف، امری پیچیده به نظر می رسد. قیمت های بین المللی نیز دارای ثبات منطقی برای محاسبه حاشیه سود مطمئن نیستند.

یادداشت

نفت و گاز

عرضه و تقاضای گاز مایع (LPG) در دنیا

مرکز مطالعات زنجیره ارزش

	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Supply (Million Tons)	216.1	236.1	282.6	324.8	341.8	350.9
from NGL's Operations (% share)	60%	60%	65%	66%	67%	68%
from Refineries (% share)	40%	40%	35%	34%	33%	32%
Demand (Million Tons)	208.4	233.4	273.2	305.9	337.3	367.6
to Ethylene (% share)	13%	17%	20%	21%	23%	24%
to Others (% share)	87%	83%	80%	79%	77%	76%
Balance (Million Tons)	7.7	2.8	9.5	18.9	4.4	-16.8

منابع عرضه گاز مایع

مصرف گاز مایع

Source: ICIS

VCMStudy.ir

یادداشت

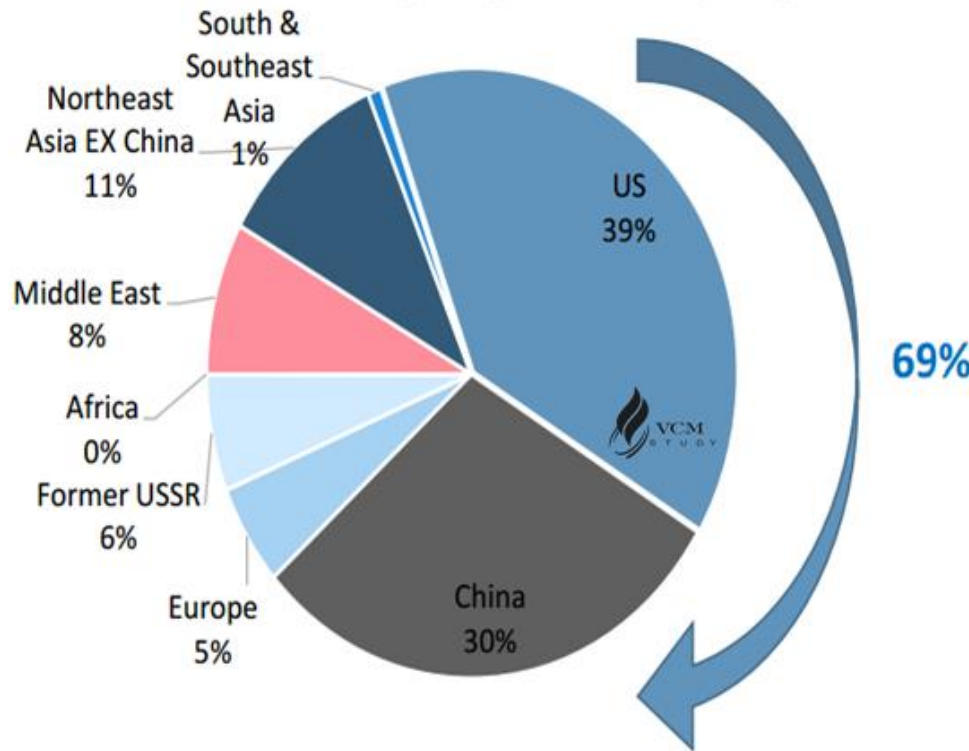
نفت و گاز

www.vcmstudy.ir

مرکز مطالعات زنجیره ارزش سهم ظرفیت واحدهای پروپان به پروپیلن در مناطق مختلف دنیا (میلیون تن در سال)

2016-2020 PDH Capacity Addition by Region

Source: ICIS

VCMStudy.ir

یادداشت

نفت و گاز

www.vcmstudy.ir

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که یکی از استفاده هایی که می توان از LPG و تولید مازاد آن نمود، مصرف داخلی این فراورده با ارزش به عنوان خوراک پتروشیمی ها است. این امر می تواند به تنوع سبد محصولات پتروشیمی و توازن آن کمک شایانی بکند. همچنین استفاده از LPG برای تولید پروپیلن به عنوان یکی از محصولات بسیار مهم و ارزشمند پتروشیمی از طریق فرآیند هیدروژن زدایی پروپان می تواند به افزایش سهم اندک این ماده در بین مواد پتروشیمی تولیدی دیگر کمک کند.

البته می توان از گاز مایع به عنوان سوخت حمل و نقل سبک و سنگین نیز استفاده کرد که نیازمند نگرش سیستمی و بلند مدت بین ذی نفعان در سبد مصرف سوخت حمل و نقل کشور است. با توجه به رشد مصرف بنزین در کشور و افزایش واردات این فراورده مهم و استراتژیک می توان بخشی از این کمبود را با گاز مایع جبران نمود.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید
VCMStudy@gmail.com